

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. IV.

Broj 47.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplat-
nike K 1-70, za vanjske s poštarinom K 2, za inozemstvo
K 2-25. Na pošt. na cijelu godinu razmjerno više.
Pojedini broj stoji 16 filira.
Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Salv. br. 20.

U Samoboru
21. studenoga 1909.

OGLAŠE prima uprava, a plaća se za petiti redak u re-
dakcionom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglase, koji
se više puta uvrćuju, daje se znatan popust.
Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“.
Neplaćena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Kućarina.

I.

S 1. siječnja 1910. stupa na snagu novi zakon o kućarini. Dotaci ćemo se glavnih ustanova toga zakona, da se naše općinstvo i porezovnici u stvari orijentiraju.

Po novome zakonu predmetom je kućarine svaka kuća za stanovanje, bila ona iznajmljena ili je upotrebljuje sam vlasnik. Kuće za stanovanje dakle uvijek su predmetom kućarine, a štale, suše i slično tek onda, ako su same — bez zakupa zemljišta — iznajmljene.

M'inovni na vodi stojeći kao i uz obalu stalno vezane gradjevine, šatori, daščare te privremene zgrade ne mogu se uvrstiti medju predmete kućarine.

Kućarina se ima za svaku kuću napose raspisati. Sa gledišta oporezovanja smatraju se jednom kućom:

1. Sve zgrade, koje su sagradjene na jednom kućištu i imaju jedan te isti kućni broj. Ne odlučuje ništa, ako te zgrade imaju jedan ili po više posebnih krovova.

2. I ona zgrada se smatra jednom kućom, koja se proteže na više sjedinjenih kućišta. Gdje nema kućnih brojeva nadomješta ga broj gruntovne čestice.

Da propise o kućarini razumijemo, moramo navesti i to, što zakon razumijeva pod stambenim dijelom kuće. (§. 22. z.)

Stambeni dio kuće jesu sobe. Amo spadaju: stanu pripadajuća kupaona, tavana soba, predsoba (ali ne hodnik), dvorana, pisarna i uopće svaka prostorija koja služi, ili može služiti za stanovanje; nadalje jesu stambeni dijelovi: mesnice, dućani, kafane, krčme, gostione, svratišta, putničke sobe. I onakova nastanjena prostorija, koja djelomice rabi za radionu, dućan ili ino, imade se smatrati sobom za stanovanje.

Nisu stambene prostorije: kuhinje, smonice, pivnice, tavani, štale, remise, radionice, sklad štata, kačare i slično. Kuhinja nije ni onda stambena prostorija, ako u njoj kućno služinče spava.

Poreznim temeljem kućarine jest godišnja uporabna vrijednost kuća. Uporabna vrijednost ustanovljuje se ili prema dohotku od najma ili prema broju stambenih dijelova. Prema tomu imamo, dvije vrste kućarine: najamnu kućarinu i razrednu kućarinu. O svakoj od njih progovoriti ćemo napose.

Domaće vijesti.

Proračunska sjednica trg. zastupstva držat će se u mjesecu prosincu. Prije će se sastati pododbor, koji će pretresti proračun u svome djelokrugu, pa ga s obrazloženim prijedlozima podastrijeti zastupstvu.

nadodaje: „Pokehdob je pak lepo prosil, tak mu je odpuščeno“.

No za „puntare“ čini se, da su odredili najviše kazne. Ni manje ni više, nego da su im zaprijetili, da će ih zatvoriti u varoškom — tornju. Taj toranj stajao je nekoć u Gornjem kraju, nedaleko „Zidanica“. Ali pustimo neka govori fiškuš Res, koji se prijavio za riječ u sjednici 17. veljače 1716. Zapisnik o tome glasi:

„Leta gore napisanoga (1716) 17. mjeseca februarijuša, potlam bi bila ova občina i suca poštovanoga Mihalja i notariuša Ladivasla Strahina i oficijale varoške, onda gori stal se Janus Rees fiškuš varoški, i dal je naprvo pred suca i prisežnike i svu občinu, kak doteh dob i ponekoterih i med občine, nekotera suproti varoškem pravcam jesu govorili i suproti nim se nagražali zdругem i stranjskemi oblastil, i tak suproti prisege svoje purgarake, Bogu i pravice larme suproti varoša zdigali, suca po sebe izabranega neurednimi i nedostojnimi rečmi pšanih, prisežnike i oficijale varoške za ništen metali i deržali, za to rečeni fiškuš prosil je od općine:

Društvu hrv. sveuč. građana za pouku analfabeta želi u Samoboru prirrediti tečaj za nepismene. Prošavše nedjelje odredjen je bio upis, ali nije nitko došao. Danas poslije jutarnje mise mogu se oni, koji žele naučiti u kratko vrijeme čitati i pisati, prijaviti u zgradi trgovišne pučke škole. Gospodari, koji imaju nepismenu služinčad, puno bi učinili za nju, kad bi je pošiljali u rečeni tečaj. A i oni roditelji, koji nijesu djecu slali u školu, mogu barem sada nešto učiniti, da im djeca primu prvu pouku u čitanju i pisanju, bez česa se je danas teško turati kroz život.

Vjenčanje. U srijedu se je vjenčao u prvostolnoj crkvi g. Rupert Horvat bosan.-herc. politički pristav u Banjaluci, s gđicom Almom Semelić, kćerkom zagrebačkog kućevlasnika i posjednika g. Julija Semelica.

Mladoženja je sin tajnika naše željeznice, gosp. Horvata. — Bilo srečno.

Ženska stručna škola lijepo napreduje. Učenica je bilo na početku školske godine upisano 30. Tijekom dviju prošavših mjeseci prijavilo ih se još 7, pa prema tomu broji sada ova škola 37 redovitih učenica, koje marljivo polaze obuku.

Stavni obvezanici. Temeljem odredbe §. 22 obrambenog zaputka, dio I, pozivaju se mladići rođeni godine 1887., 1888. i 1889., da se radi popisa za stavnju do konca studenoga kod trg. poglavarstva prijave. Podjedno se upozoruju, da se molbenice za ostvarenje možebitne pogodnosti imaju u siječnju ili veljači buduće godine predati kotarskoj oblasti, a najkasnije na dan stavnje stavnomu povjerenstvu. Molbe

da suproti takovemu varoškomu sinu i zarad pelde i suproti takve zmutinje jeden statutom vsa občina i prisežniki med sobom načine, koteri bi bil na vekšu diku Božju, mir i pokoj i red varoša, na koteru pravičnu lastovitu prošnu rečenoga fiškuša, sudec, prisežniki i sva občina velika i mala takto med sobum dokončali, i da dokončanje svoje oni i njihovi budući hote obderžavati zavezali su se:

da, ako bi se koteri našel, koteri suproti varoškem pravcam i navade govoril al činil po sebe ali po drugem, da takovih koti prisege svoje prekršitelj i varoški puntar na 15 dan po fiškušu na pravdu se pozove i poleg obdrženja pravde, da vse kaj na varoškem bude imal zaostane, i ovak se iz varoškog grunta i stališa ishititi se bude mogel.

Koteri pako suca i starejše bude pšanih tega takvoga sudec i prisežniki vu turen varoški postaviti budu mogli, koteri vu turnu varoškem tak dugo bude morali biti, doklam se sucu i prisežnikom namoli.

Kazan na tornju.

1716. i pred istom godinom bilo je u Samoboru dosta razmirica. Pojedini općinari počeli se dizati protiv općine, suca, protiv fiškuša i drugih općinskih „oficira“. Rogoborilo se, da ne znadu na općini gospodariti, a pri tom su osobnosti slavile prave orgije. Nezadovoljnici stali se groziti i pisati proteste na više oblasti, a po krčmama držali govore, u kojima su vrijeđjali suca.

To je ponukao magistrat, da sazove zajedno varoške oce, da vijećaju, kako će stajalište zauzeti protiv onih, koji šire lažne glasove i smućuju mirne purgare. I sastala se 17. veljače sva općina — i velika i mala — da zaključil, što će biti od potrebe. Sudac Mihalj Kocijanić predsjedade sjednici, a zapisnik vodjase notar Ladislav Strahin.

Samoborci stari znali su suditi na zafvove, globe, a bome i na batine i šibe. Uza sve to, mora se priznati, nijesu bili previše tvrda srca kod ovršenja kazni. Ne dogadja se samo jedamput, da sudec (koja čast odgovara današnjoj službi načelnika) izriče osudu na 2 ili više dana zatvora, ali i brzo

za dozvolu stavnje izvan nadležnog kotara valja predati kod prijave za popis.

Potporni zid župne crkve. Kr. županijska oblast odredila je, da se preslušaju kao svjedoci zidari Tomo Tišler i Antun Marvar, da se očituju, tko ih je plaćao, kad su popravljali potporni zid župne crkve u Samoboru. Ovih je dana načelnik g. Čop preslušao rečene zidare, a zapisnik o preslušanju podnio je kr. županijskoj oblasti.

Zidar Tomo Tišler izjavio je, da je godine 1890., kad se uređivala župna crkva, popravljao gornji dio potpornoga zida, pčk mu je posao platio poduzetnik pokojni Serafini; a on točno i sigurno znade, da je potonjega (Serafinija) platio sam župnik g. Forko.

Zidar Antun Marvar posvjedočio je, da je godinu dana prije, negoli se zidala kuća gdje. Cizl, popravljao na istom mjestu donji dio potpornog zida crkve, koji se je stao rušiti. Za ovaj posao platio ga je glavom pok. zač. kanonik i župnik Antun Glasić.

Da potkrijepi stanovište, da općina nije bila dužna nikada popravljati potpornog zida kao i to, da je i župnik Glasić smatrao taj zid potpornim, odaslao je načelnik i poznatu molbenicu župnika Glasića u izvoru kr. županijskoj oblasti. Ta je molbenica bila u posljednjem broju „Samoborskog lista“ doslovno objelodanjena.

Uredjenje popuzina i vododerina u Samoboru. Kako smo već u svoje vrijeme javili, podijelila je zem. vlada iz zemaljskih sredstava doprinos od 1800 K za radnje oko uredjenja vododerina i popuzina. No kako je trošak za ove radnje proračunan na 2300 K, to je trg. zastupstvo votiralo ostalu potrebitu svou od 500 K. Ove radnje počele su se nedavno izvoditi na putu, što vodi iz Anin-perivoja prema staroj gradini. Kod poznate velike popuzine, što se ondje nalazi i koja je dosada bila nesamo neprilicna za općinstvo, već za djecu upravo pogibeljna, koja su po tome zavoju prolazila, podignut je jaki betonski zid sa pomoćnim stupovima. Radnja je lijepo izvedena, te čini prijatan dojam na čovjeka, kad je zagleda. Nad mlinom g. Rozmana počele su se graditi popriječne brane. Koliko je vrijeme dopustilo, požurilo se ovim poslom, a nastaviti će se radnje na proljeće.

Prema stručnom prijedlogu imaju se počevši od crkvice sv. Ane zaravnati prekop i grabice, te odvratiti oborina vode od pravca, kojim se dosele srušala. Sva se je voda dosada krivo navraćala prema potoku Gradni a ima biti baš obrnuto. Piješine će se zasadi grmljem, a nad potokom i na dnu vododerina zasadić će se također grmlje od akacija i vrba. Konačno se ima na mjestima duž puta ili kroz perivoj odvoditi voda što umjetnije, i bez štete te sa taracanim i betoniranim rigolima. Za veliku popuzinu spran mlina g. Bedeničića podići će 3 korizontalna zida, a za vododerine ispod crkve sv. Ane upotrijebiti će se 4 betonske brane. Sve ove radnje nadgleda i rukovodi kr. šumarski nadzornik, g. Stevo Petrović.

Specialitet domaćega ljekarnika. Ljekarnik gosp. Mirko Kleščić priredio je novi pr. parat pod imenom „Chinoferrin“ koji sastoji od željeza i čine, te je uspješno prokušao kod slabokrvnosti i rekonvalescencije. Kr. zem. vlada dala je istražiti rečeni, lijek, te je nakon analize u zem. kemičko-analitičkom zavodu ljekarniku g. Kleščiću podijelila dozvolu, da smije „Chinoferrin“ proizvoditi i raspačavati u području kraljevine Hrvatske i Slavonije.

Tvornica lanaca u Karlovcu i g. Nagode. Javili smo, da je g. Andro Nagode napustio lančariju u Samoboru. On će svoju tvornicu preseliti u Karlovac. U Karlovcu se osniva naime tvornica lanaca sa dioničkom glavnicom od 150.000 K, koja će biti uređena na proizvodnju od 50 vagona gotove robe. Kako su proizvodi karikarski gromadni potrošni artikli, kojega uvoz u Hrvatsku i Ugarsku iznosi godimice preko jedan milijun kruna, to bi prosperitet ovog

poduzeća — uz vrsnu upravu — bio stavljen tim više izvan svake sumnje, što bi to bilo jedino poduzeće te vrste u Hrvatskoj i Slavoniji. Dosad je naime postojala samo jedna tvornica lanaca — i to Andrije Nagode u Samoboru, koja je vrsnoćom svojih produkata osvojila za nekoliko godina najglavnije željezare Zagreba, Karlovca i svih većih gradova cijele Krajine, Gorskog kotara Like i Krbave, tako da je do pred nekoliko godina konačno radila sa 20 radnika i proizvela lanaca godišnje do osam vagona.

Medjutim je posljednjih godina nastao u rukotvornom karikarskom obrtu uslijed industrijalizacije te grane produkcije pomoću modernih strojeva s električnim pogonom zastoj, a i nazadak, jer su gotovo svi rukotvorni obrtnici te struke morali svoj rad napustiti. Tako se je došlo na osnovu, da se tvornica Andrije Nagode modernizira i preseli u Karlovac, gdje će se moći služiti električnim pogonom, a uporabljajući patentirane strojeve za svijanje i svarenje lančanih karika, noći će se ona mjeriti s ostalim velikim tvornicama te struke u monarkiji.

Blato u Zagrebu. Pišu nam iz gradjanstva: Jedva je pala kiša i snijeg, cesta što vodi od samoborskog kolodvora do grada, u užasnom je stanju. Blato je tako debelo, da siže do gležanja. Cijela cesta nije no jedna blatna kaljuža, pak je to prava sramota za glavni grad Zagreb. Naši putnici, što se voze samoborskom željeznicom, trebali bi da iznajme negdje prostoriju, gdje bi se mogli prije očistiti od blata, negoli udju u sam grad. Načelnik dr. Amruš, koji toliko zazire od našeg kolodvora, jer da ljudi idu u Samobor, a time pada potrošarina u Zagrebu (!) morao bi se barem tomu veseliti, što Samoborci ostavljaju u Zagrebu znatan novac i dižu gradsku potrošarinu. Ali da, briga njega za samoborski kolodvor, koji leži na „mrtvoj točki“ prema njegovoj vlastitoj izjavi. On ne mari doduše puno ni za blato po drugim gradskim ulicama, ali sa cestom od samoborskog kolodvora postupa upravo mačuhinski, pak se samo čudimo, kako se može u Zagrebu jaš takovašta trpjeti. Nadodajemo, da je proračunom grada Zagreba votirano za posipanje i uzdržavanje cesta 150.000 K, a kraj tako dotirane stavke, stoji još i posebna: 65.000 K za čišćenje cesta. I sve te svoje ne dostaju, da se dr. Amruš sjeti ceste rema samoborskom kolodvoru!

Ili bi si možda Samoborci sami morali popravljati cestu u Zagrebu...

Mjesni sud trg. Samobora bio je u petak neobično zaposlen, jer je to bio dan kad se riješilo najviše rasprava ove godine. Rasprava je obično na uredovni dan po 10 do 16, a u petak ih je bilo ravno 32. Uz trg. suca g. Levičara bili su prisjedenici toga dana gg. Golner i Ivanušević. Sud je trajao do podne.

Dučanska prostorija u trg. zgradi. Poznato je, da je zastupstvo iznajmilo prostoriju za dućan u opć. zgradi g. Ivanu Gečeku, a općina otkazala stan braći Wohlmut. Protiv zaključka zastupstva uložen je utok na kr. županijsku oblast, a i braća Wohlmut stavila su novu ponudu kao i g. Hiršl. Kako čujemo županija je potvrdila, onaj dio zaključka, kojim je općina otkazala stan braći Wohlmut, ali je odredila, da se prostorija ima iznajmiti putem javne dražbe.

Suca je g. Geček uzeo u najam donje prostorije u kući g. Janka Budija na Trgu Leopolda Salvatora, gdje će samostalno urediti i voditi trgovinu.

Zdravstvene prilike. Trbušna pošalina, o kojoj smo javili, prestala je u Brastovju. Bilo je 9 slučajeva oboljenja, od kojih su 3 osobe (djevojke) podlegle toj bolesti. — Bolest je bila lakše naravi; bolesnici nijesu dugo ležali, a tri umrle osobe bile su djevojke slabe otporne snage u dobi od 16 godina. Sve oboljele osobe pile su vodu iz jednog izvora u rečenom selu, koji je bio okužen tifoznim bacilima. Zdenac je razoren te nije više dopušteno iz njega upotrijebiti vodu. Dr. K.

Dobrov. vatrogasno društvo u Bregani održalo je prošle nedjelje svoju glavnu vježbu. Ova je upriličena u Jesenicama u Kranjskoj. Uzelo se da gore kuće ondašnjih žitelja Šetince i Petriča. Na objekte se mavalilo sa dva mlaza, a voda se crpila iz rijeke Save. Iz kuće Šetincove preduzelo se i spasavanje predmeta. Vježbom je ravnao zapovjednik g. Jelinič, pak je uspjela u svakom pravcu, a pribivalo joj je brojno žiteljstvo slovensko, koje je rad vatrogasaca pratilo s velikim zanimanjem.

† **Stjepan Garašić**, bivši krčmar u Starogradskoj ulici, umro je 19. o. mj. u 56 godini svoje dobe a pokopan je jučer u 4 sata poslije podne uz brojno saučešće gradjanstva. Laka mu zemlja.

Traži se majka. Alojzija Daniš prijavila je, da je Katarina Zorman zavičajna u Samoboru, dovela k njoj dvogodišnje dijete na othranu, obećavši joj plaću na mjesec 14 K. No već dva mjeseca nema ni glasa o materi, dok se otac djeteta, Josip Zorman, nalazi u Americi. — Povedeni su izvidi, da se ustanovi obitalište Katarine Zorman.

Tama u Samostanskoj ulici. Tuž nam se stanovnici iz Samostanske ulice, da su svjetiljke u toj ulici tako nespretno porazmještene, da je od njih vrlo mala ili nikaka korist. Svjetiljku kraj kuće Vranekovićeve trebalo bi prenjeti na drugu stranu ulice, a i ostale namjestiti na zgodnija mjesta. Odmah iza samostana vlada najveća tama u noći, pak je nužno da se i ondje jedna svjetiljka postavi. Apeluje se na g. načelnika, da stvar izvidi i uredi na zadovoljstvo stanovništva iz Samostanske ulice.

Nestalo mu sata. Martinu Moše, željezničkom stražaru u Leskovcu ukraden je nikaljni sat s lancem, vrijedan 25 K. Slučaj je prijavljen kotarskomu sudu u Samoboru, a za počinitelja ove krađe se ne zna.

Sajmovi u Samoboru otvoreni. Otvorenje svinjskih sajмова, koje smo u posljednje vrijeme toliko urgirali, napokon je uslijedilo. Jučer je održan prvi svinjski sajam nakon punih četiriju mjeseca, što je promet sa svinjama obustavljen. Odnosna naredba, kojom se otvorenje diže, izdana je u utorak 16. o. mj., pak je prema tome nijesmo mogli još prošavše nedjelje donijeti.

Otvoren je promet u čitavi kotar, osim cijele općine Hrv. Stupnik, te sela Podvrh, Bregana i Domaslovec. Iz sela Podvrh i Bregana nije dopušten promet stoga, što ondje vlada svinjska zaraza još uvijek sporadičnim načinom, a iz Domaslovca, što se je tamošnji žitelj Juro Skendrović opro odredbi glede provedbe raskužbe. Stupnik je ostao zatvoren, jer se ondje pojavio nova četiri slučaja svinjske zaraze.

Vježbe u strijeljanju. Kr. zagrebačka 25. domobranska pješačka pukovnija javlja, da će provodjati s doknadnim pričuvnicima ratne strijeljne vježbe s ostrim nabojima i to 22. i 23. t. mj. na streljištu „Kaiserica“, a 24. o. mj. u pravcu Otokšava-Vukomerec između Zdelarek i Hrelić. Što se pučanstvu proglašuje opreza radi.

Požar u Stupniku 12. o. mj. planuo je vatrom sjenik ?ije Bašića, seljaka iz Stupnika, kbr. 60. Izgorjela su dva voza sijena, i voz kukuruzovine, te 20 jalovih piljenica. Sjenik je izgorio do temelja, a sveukupna šteta iznosi 790 K.

Kako je vatra nastala ne zna se, pa su svi izvidi u tome pravcu ostali bez uspjeha. Sjenik Bašićev bio je osiguran kod jednog bečkog osigurajućeg zavoda.

Naknadno nam pišu iz Stupnika: Vatra su prouzročila djeca.

Mijo Bašić otišao je iz Stupnika na sajam u Sv. Matrin Pod Okičem. Djeca ostadoše kod kuće. Igrajući se, zapale u neposrednoj blizini suše vatru. Za Miju Bašića, je to time veća nesreća, što se on tek ove godine preselio iz Molvica u Stupnik i tu započeo novo gospodarstvo.

Saluda žena dopraćena u zavičaj. Sunji je zatečena žena, na kojoj su se opazili znakovi poremećenja uma. Isprilipovi-

jedala je na tamošnjem opć. poglavarstvu, da se zove Kata Bahić, a zavičajna da je u Samoboru. Uslijed toga je u pratnji jednog stražara dopraćena u Samobor. Ovdje je međutim ustanovljeno, da je Kata Bahić pogriješno iskazala svoju zavičajnost, te da spada u općinu Sv. Martin-Okuč. Otpremljena je potom onamo po stražaru Mučnjaku.

Zrele maline. Na Elizabetino, kad je snijeg zabijelio krovove, ubrala je gospodja Ženka Filipić u svome vrtu kitu potpuno zrelih malina, koje su se rumenile u bijelini snijega. Malina je moglo biti na kitu oko 30 komada. Zaista neobičan slučaj: snijeg pada, a maline zriju.

Umrli u Samoboru od 14. do 21. studenoga:

Filipo, žensko mrtvorodjenče, dijete zidara, Starogradska ulica br. 7. Prerani porođ.

Stjepan Garašić, bivši krčmar 56 god., Gajeva ulica br. 52. od kapi.

Vozni red na samoborskoj željeznici od 1. studenoga 1909. je sljedeći:

Vlak odlazi iz Samobora u Zagreb: u 6, i 9:10 sati prije p., 1:10 poslije podne te u 7 sati uveče.

Iz Zagreba u Samobor kreće vlak u 7:30 i 11:30 prije podne, 2:40 poslije podne, te 7:03 uveče.

Na jučerašnji svinjski sajam dovedeno je 176 komada svinja. Od toga je prodano 59 komada.

D O P I S I.

Hrv. Stupnik, 20. studenoga

Proračunska sjednica u Hrv. Stupniku.

Općinska su zastupstva zvana da u svom djelokrugu — što im je dan zakonom — unapredjuju interese kako općinara, tako cijelokupne općine. Taj je djelokrug opć. zastupstva velik, jer su općine potpuno autonomne. Općinska zastupstva raznoliko shvaćaju autonomiju općina. Zdravo shvaćena intencija zakonodavca koji je odredio, da narod po svojim odabranicima raspolaze sa općinskim prihodima i rashodima, pruža jamstvo za postepeni razvitak općine i sjegurni boljak i blagostanje općinara. Naprotiv abnormalno i nepovoljno stanje općina nezadovoljstvo općinara posljedica je neshvaćanja zadaće i dužnosti opć. zastupstva. Najvažniji i glavni svakogodišnji posao opć. zastupstva jest: sastavak općinskog proračuna. Tu se jasno vidi, da li je opć. zastupstvo doraslo zadaći, dana mu zakonom i stečeno povjerenjem naroda. Proračunska rasprava pokazuje prijatelja dobra, a neprijatelja zla i obrnuto. Bistvo i razumno shvaćanje te prosudjivanje, duševni nivo te moralna snaga pojedinih opć. zastupnika očituje se kod stvaranja zaključaka u proračunskoj sjednici. Ona odaje duševnog junaka, ali često i duševnog sljepca.

Često se općinski proračuni sastavljaju protiv boljeg znanja i uvjerenja opć. zastupnika bilo hotice, bilo radi javnoga mnijenja. Ne može se poreći, da opć. zastupnik uživa ako svojim radom steče dopadnost naroda, koja se bez sumnje najviše zaslužuje obaranjem i uništenjem pojedinih općinskih izdatka. Na račun te dopadnosti stvara se iz općinskog proračuna prava nakaza.

Najžalosnija ali pojava, koja je kod minule proračunske sjednice u Hrv. Stupniku izšla na javu jest ta, da općinski zastupnici osim možda jednog ili dvojice ne misle o predmetu o kojem im valja raspravljati ili zaključak stvoriti, ili uopće ne misle svojom glavom. To je činjenica tužna ali i ukora vrijedna. Proračunska rasprava u kojoj samo jedan odbornik vodi glavnu i odlučnu riječ bučnom i komodnom devizom: „ne damo“, a skoro svi ostali uzvraćaju svom vodji „ne damo, ne damo“ prelazi granice zbilje i muževnosti, te postaje smiješnom. To znači igrati se „proračunske sjednice“. Taj navod utvrđuje najsjajnije činjenica, da je općinski namet za

godinu 1910. od predloženoga po opć. poglavarstvu 35 po sto snižen na 20 po sto.

Dakako da se namet snizio najviše na račun škole. To je i posve razumljivo. Jer samo čovjek prosvjetljen kao i onaj, koji hoće i može da uoči moć i vrijednost prosvjete, jest pravi prijatelj prosvjete i onih narodnih trudbenika, koji prosvjetu šire.

Iz osobite naklonosti i prijateljstva prema školi i učiteljstvu, pošlo je općinsko zastupstvo u Stupniku tako daleko, te si usurpiralo pravo kruniti beriva i prinose školi i učiteljstvu, koji su zakonom ustaljeni. Ukratko ćemo sada navesti stavke školskog proračuna brisane po opć. zastupstvu posvema ili djelomično.

(Nastavit će se.)

P R O S V J E T A.

„Hrv. Smotra“. S I. sveskom ovog zabavno-poučnog lista za god. 1910. počeo će izlaziti kao prilog svakomu broju i posebni šaljivi list sa slikama.

Pretpлата je snižena, te iznosi na četvrt godine samo 3 K za „Hrvatsku Smotru“ i šaljivi list zajedno.

Društvene vijesti.

Pjevački pokusi „Jeka“ održavaju se srijedom i subotom uveče. Pokusi se drže za veliki koncert, koji će se održati u pokladama. Izvršujući članovi umoljavaju se, da zakazane pokuse marljivo pohađaju.

Priposlano.

Molim sl. uredništvo, „Samoborskoga lista“ da izvoli uvrstiti sljedeće retke:

Pretprošle nedjelje došao je u moju poštenu kuću g. Gjuro Jurčić, pa mi reče, da je čuo, da su općinski izbori konačno potvrđeni; nu on da je zato došao k meni da se nas četvorica sada potvrđenih zastupnika, t. j. Golešić, Herceg, Jurčić i ja ne bi odazvali ovoj konačnoj rješitbi zemaljske vlade i da tako dugo ne bi polazili općinskih sjednica, dok nam se nebude razjasnilo, za što do sada nismo pozivani bill u sjednice i tko je protiv nas stavljao utoke. Gjuro Jurčić tvrdio je, da je to nečija zlobna krivnja po svijedi, te tražio od mene riječ, da ćemo sva četvorica solidarno raditi. Sve moguće pokušao je, ne bi li mu ja nasjeo.

Nu nedelju dana iza toga t. j. 14. o. mj. izašao je u „Samoborskom listu“ u uvodnom članku historijat i svršetak opć. izbora u Samoboru, gdje je jasno ustanovljeno, tko je začetnik svih onih nebrojenih utoka. Dočuo sam pak, da su ove konačne utoke potpisivali samo trojica i to Maks Novak, Franjo Bišćan i Joža Sečen. Više se drugih ljudi za tu stvar nije moglo dobiti. Najžalosnije je pak da su ova trojica potpisali i utok protiv izbora svojih vlastitih sumišljenika i pristaša, Jurčića, Hercega i Golešića.

Ova okolnost bila je dobro poznata g. Jurčiću i ja ga ovime javno pitam, a kakovim je on obrazom došao k meni, da mi stavlja takav nemuževni i himbeni predlog, koga da sam usvojio, poružio bi samoga sebe i radio u prilog onoga zloduha samoborskoga, koji je pravo i jedino ishodište zla i razdora u Samoboru i koji je nesumnjivo i ovom zamkom htio počiniti jednu prostu psinu.

Čujem nadalje, da u jednom utoku stoji navod, da ja ne bih smio biti potvrđen za zastupnika, jer da sam imao neprilika radi potrošarine. S onima, koji su taj utok potpisali, obračunati ću ja osobno. Inšpiratoru pak toga utoka poručujem, da sam ja bio zakupnikom potrošarine mnogih općina i da u tom pogledu nisam nikada imao posla sa sudovima i oblastima i da sam si sve na pošten način privrijedio. Hvalim pak Bogu, što nemam palače, oko koje lepršaju

dusi, uznemireni masnim računima o zvo-njenju i pokapanju.

Toliko neka za sada znade g. Jurčić i njegov inšpirator. Napose nek neka si zapamti g. Jurčić, da ja ne ću nikada biti ničija podrepina.

Hvaleći slavnom uredništvu unapred na uvrzbi ovih redaka, jesam

sa veleštovanjem

Josip Bedenko

posjednik i trg. zastupnik.

Odgovorni urednik: **dr. Mijo Juratović.**

Preseljenje dućana.

Častim se p. n. općinstvu trgovišta Samobora i okoline uljudno javiti, da sam svoju trgovinu mješovite robe, žestokih pića kao i maloprodaju duhana iz Rambergove ulice, kbr. 29 preselio u

Rambergovu ulicu br. 4

(kraj novog mosta).

Kako dosad, tako ću i odsele nastojati da slečem daljnju naklonost i povjerenje gradjanstva, te da moje cijenjene mušterije poslužim samo svježom i solidnom robom, uz umjerene cijene.

Preporučujući se sl. gradjanstvu, bilježim s odličnim poštovanjem

Gjuro Jakopec

trgovac.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4:80

50 kg. po K. 2:40

Vreće zaračunavam po 50 fil., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vraćam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim

veleštovanjem

E. Presečki.

5% u korist naše djece.

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kali i ševro). Isto ne kvari kožu, ne otpušta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“

J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kožom **JANKA FILIPICA SIN.**

NESTLEOVO

BRAŠNO ZA DJECU

za dojenčad, rekonvalescente,

bolujuće na želudcu.

Sadržaje najbolje alpinsko mličko.

Brašna njegova djece besplatno kod NESTLE

Beč i Biberstesse II.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljeno godine 1884.

CENTRALA: Zagreb, Zrinjski trg, Berislavićeva ulica broj 2.

PODRUŽNICE I GLAVNA ZASTUPSTVA: Osijek, Rijeka, Sarajevo, Spljet, Novisad i Trst.

Ova zadruga stoji pod okriljem i nadzorom općine slob. i kr. glavnoga grada Zagreba te prima uz povoljne uvjeti slijedeće vrste osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. a) osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, b) osiguranja miraza, c) osiguranja životnih renta.

2. Pučka osiguranja na male glavnice bez liječničke pregledbe.

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica).

2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga itd.)

3. Osiguranja poljskih plodina (žita, sij-na itd.)

III. Protiv šteta od tuče.

IV. Staklenih ploča protiv razlupanja.

V. Protiv nezgoda svake vrste i zakonske dužnosti jamstva.

VI. Protiv provalne kradje.

VII. Protiv vodovodne štete.

Zadružna imovina u svim odjelima g. 1908. iznosi K 1.871.752-25

Od toga jamčevne zaklade K 1.000.000-00

Godišnji prihod premije s pristojbama preko K 1.024.042-87

Isplaćene odštete K 3.437.743-37

Sposobni posrednici osiguranja i akviziteri primaju se uz vrlo povoljne uslove.

Domaćice!

Želite li biti jeftino, brzo i točno podvorene to se izvolite potruditi u moju trgovinu, gdje će te naći uvijek na skladištu:

Najfinije francesko ulje bez mirisa, banatsko brašno, fine kave, čaja, groždjica, badema, kao i svu ostalu specerajsku robu, k tome preporučam limeno, emailovano i drveno

kuhinjske posudje

sjeme za pravljenje samoborske muštarde kao i friške rožiče i smokve uz najjeftinije cijene.

M. Škarek

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište k „Lovačkom rogu.“

Novo i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaž, svratištar.

E. PRESEČKY

trgovina mješovitom robom na malo i veliko u Samoboru.

Veliko skladište željeza za gospodarsko orudje, kao plugove, brane, kopače, lopate, okove za kola itd. Posudje emailovano svake vrste, najbolje kakvoće i na, niž h cijena.

Skladište mineralnih i rudnih voda.

5500

svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da

KAISER-ove

prsne karamele sa tri omorike najuspješn. otstranjuju

Kašelj

promuklost, sluzavost, katar i kašalj hripavac

Omot 20 i 40 fil., svežanj 60 fil.

Dobiva se kod **MIRKA KLEŠČIĆA** ljekarnika u Samoboru.

Trgovina STJEPAN ŠOIĆ

Rambergova ulica.

Veliko skladište dasaka, balvana (špiravaca) i inog građevnog suhog drva kao i portlant-cementa vapna i trstike.

Stolari i poduzetnici uz snižene cijene.

Chinoferrin ječa slab želudac i vraća izgubljeni tek za jelo.

Chinoferrin najbolji je lijek protiv slabokrvnosti i mišićne.

Najfinije laštilo

za Box, Chevro i Lack-cipele, svježe uvijek na zalihi. Kutija samo 20 m.

Prazne kutije uzimam po 2 fil. natrag.

Pete od gume

najsolidnije i u svim veličinama i uz najjeftinije cijene.

Sve ovo kao i razne druge postolarske potrepštine i alati dobivaju se u trgovini koža

MAVRE NEUMANA

(Nasljednik Fileusa Jurčića)

Samobor, Rambergova ulica.

Uspješno se oglašuje u „Samoborskom listu“

Kupujte dragulje, zlatnu, srebrnu, kinasrebrnu robu i satove najbolje vrsti kod najstarije domaće draguljarske tvrtke.

Utemeljeno godine 1850.

JOSIPA ENGELSRATA

draguljara i zlatara, ZAGREB, Ilica broj 5.

(u palači L. hrvatske štedionice.)

Podružnice: Rijeka, Piazza Adamich. Opatija, kra Andriolina kupališta. Cienici badava i franko.

„Salvator“ vinovica.

Takovo sredstvo ne opstoji skoro tako brzo, koje bi se u raznim slučajevima moglo tako uspješno upotrijebiti, kao što je to „Salvator“ vinovica. Služi kao izvrsno jačajuće sredstvo kod turista i ljudi od športa, osvježuje mišice i odstranjuje umornost. Rabi izvrsno kod svake vrsti prehlade kao sredstvo za natiganje i kao oblozi, proti glavobolji, za čišćenje zubi i izplahivanje grkljana, proti izpadanju kose. Iznutra nakapljen na komadiću šećera djeluje „Salvator“ vinovica kod želudačnih tegoba izvrsno. Cijena 1 boci 1 kruna.

S. Mittelbach, Zagreb,

ljekarna „k Salvatoru“ i droguerija. Jelačićev trg broj 2.

Dobiva se u Samoboru u ljekarni M. Kleščića

Hrv. banka za maloposjednike

dioničko društvo

Zrinjski trg 9. — ZAGREB — Zrinjski trg 9.

ukamačuje štedne uložke

sa čistih 4 $\frac{1}{2}$ %

SAMOBORSKA TISKARA

I PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR.

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiškarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gostioničarom itd. za izradbu tiškanića, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u skatuljama, pripovijesnih, školskih i trgovačkih knjiga, koledara te oloso-rišačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.